

BIOETIKA. Gaiaren inguruan araudi egokiak gauzatzeko gogoetaren premia nabarmendu zuen

Mendez Baiges: «Eutanasia egin behar zaio eutanasiaren kontzeptuari»

Eriak eskatutako heriotza ulertzeko era berria defendatu zuen atzo Bartzelonako irakasleak

Arantxa Iraola | BILBO

Euskal Herriko Unibertsitateko Sanchez-Mazas katedrak antolatuta, topaketa bat egin zen atzo Bilbon, *Aurrez azaldutako borondatearen dokumentua: Osasunaren eta herioaren inguruko eztabaidak*. Legelariak, filosofoak eta sendagileak elkarrekin aritu ziren, eriek nahi duten moduan eta unean hiltzeko duten eskubideaz.

Bidea urratzen lehena Victor Mendez Baiges izan zen, Bartzelonako Unibertsitateko irakasle eta Bioetika eta Zuzenbidea Behatokiako kidea. *Eutanasia eta hiltzeko eskubidea* hitzaldia eskaini zuen. Nolanahi ere, eutanasia kontzeptua ez duela gogoko esan zuen. «Eutanasia egin behar zaio eutanasiaren kontzeptuari».

Eutanasia, oro har, gaixoa- ren eskubideen barnean ulertu behar dela esan zuen, eta zuzenagoa dela hark alde aurretik —eritu baino lehen— azaldu- tako borondateari buruz ari- tzea. «Izan ere, eutanasia eufe- mismo bat baino ez da, eufemismo nahasi bat». Hara- tago joan behar dela esan zuen.

XX. gizaldian, oro har, «hilt- zeko modu teknologikoa» ga-

JON HERNÁEZ / ARGAZKI PRESS
Victor Mendez Baiges, atzo hitzaldia eskaini ostean.

ratu zela gogoratu zuen. «Tu- boei esker bizirik eduki daiteke pertsona bat, edo berpiztu egin daiteke, edo transplantea egin dakiok...». Aukera horien guz- tien inguruan gaixoa- ren esku- bideak zein diren zehaztu be- har dela esan zuen, eta modu orokor batean erantzun behar zaiela, ez soilik heriotzako or- duari begira.

Gaitz sendaezin batek jota dagoenean pertsonak eskubide ugari aldarrika ditzakeela go- goratu zuen: ondo zainduta egotea, tratamendu bortitzegi- rik ez izatea, oinazearen kon- trako tratamenduak jasotzea... Hiltzeko eskubidea ere eska dezake, baina egun, oraindik, legearen kontra. «Nolanahi ere, bizirik egotea beti ez da hil-

ESANAK

VICTOR MENDEZ BAIGES

(Bartzelonako Unibertsitateko irakaslea)

«Eutanasia eufemismo bat baino ez da, eufemismo nahasi bat»

«Bizirik egotea beti ez da hilda egotea baino hobe; egoeraren arabera da hori»

«Norenak dira jaiotzatik beren buruaren jabe ez diren pertsonen eskubideak?»

da egotea baino hobe; egoera- ren arabera da hori», gogo- ratu zuen Mendez Baigesek.

Egoera horiei erantzuteko pertsonak alde aurretik azal- dutako borondatea arautzeko legediak oso interesgarriak di- rela esan zuen. Arau juridiko orok bezala horiek ere mugak dituztela esan zuen, eta zenbait kasutan zail direla interpreta- tzen. Zalantza zenbait aipatu zituen. «Esaterako, norenak dira jaiotzatik beren buruaren jabe ez diren pertsonen eskubi- deak?». Hausnarketarako erronka bota zuen, galderetatik erantzunetara heltzeko.

ESPAZIOA

Kale egin zuten herenegun 'Ariane 5' espaziontzia jaurtitzen, eta aurki berriro saiatuko dira

Europako Espazio Agentziak (ESA) *Ariane 5* espaziontzia jaurtitzeko ahalegina egin zuen herenegun, baina kale egin zuten: azken segundoe- tan atzera egin zuten, arazo tekniko batzuen ondorioz. European inoiz egindako es- paziontzirik handiena da *Ariane 5*, eta ikusmin handia eragin du jaurtiketak. Misio- aren arduradunek aurki be- rriro saiatuko direla esan du- te.

ASTRONOMIA

Eguzki sistematik gertuen dagoen izarra neurtzea lortu dute

Genevako Behatoki astrono- moek Proxima Centauri iza- rra neurtzea lortu dute. Eguz- ki sistematik hurbilen dago- en izarra da, eta, aditzera eman dutenez, Eguzkia bai- no zazpi aldiz txikiagoa da. Distira ere, dezente txiki- goa du; 150 aldiz argi gutxia- go egiten du.

TABAKISMOA

Leku publikoetan zigarroak erretzea guztiz galarazi nahi du Norvegiako Gobernuak

Norvegiako Gobernuak pro- posatu berri duen lege proiektua indarrean jartzen bada, guztiz debekatuta egongo da leku publikoetan zigarroak erretzea. Araua le- gebiltzarrek datorren urtean aztertuko duela uste da. In- darrean jartzen bada, mundu osoan tabakoaren inguruko arau zorrotzena izango da.

MABEL MARIJUAN EHU-KO IRAKASLEA

«Askatasunerako eskubideaz ari gara»

A.I. | BILBO

Euskal Herriko Unibertsitateko irakaslea da Mabel Mari- juan, eta bioetika gaietan adi- tua. Sanchez Mazas katedrak antolatutako jardunaldietan koordinatzaile lanetan aritu da.

■ **Eusko Legebiltzarra al- dez aurretik azaldutako borondateak arautzeko le- gea prestatzen ari da. Ho- rrek bultzatu zaituzte, hein batean, topaketa hau anto- latzera...**

Bai. Abenduan onartuko da segur aski legea, eta oso ga- rrantzitsua iruditzen zaigu mediku, legelari eta sendagi- leak elkartu eta gaiari buruz

JON HERNÁEZ / ARGAZKI PRESS

aritzea. Bioetika batzordee- tan- eta gabiltzanok, gainera, aholku sorta bat egiteko kon- promisoa hartu dugu.

■ **Gogoeta falta da?**

Bai. Batetik, oro har hausnar-

keta falta handia dagoelako, eta, bestetik, talde bakoitza bere munduan dabilelako. Horregatik komeni da elka- rren berri izatea.

■ **Eutanasiaz aritzea ez da aski, ezta?**

Ez. Askatasunerako eskubi- deaz ari gara, hiltzeko orduan bakoitzak gura duen eran anto- latzeko duen eskubideaz... Eskubide horretan, eutanasia zerbait azalekoa da.

■ **Beraz, beste ezereen gai- netik erien eskubideei bu- ruz jardun behar da...**

Bai, hiltzera doazen erien es- kubideei buruz... Pertsona ba- tek, egunen batean akaso gu- ra duena azaltzeko gai izango ez dela- eta, alde aurretik be- re borondatea agertzeari bu- ruz ari gara. Aldez aurreko bo- rondatearen ekintza oso inti- moa da; izatea nahi dugun ho- ri zehaztuko dugu, ikusiko ez badugu ere.

